31/03/2019

Οι περιγραφές του Ηροδότου «έφεραν στο φως» αρχαίο ναυάγιο στο Νείλο

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Επιβεβαιώνονται 2.469 χρόνια μετά, οι ιστορικές καταγραφές του Ηροδότου, που αφορούν τα baris, ιδιαιτέρως εξελιγμένα και ασυνήθιστα, ποταμόπλοια που έπλεαν τον 5ο αιώνα στον Νείλο της Αιγύπτου, αφού ενάλια αρχαιολογική έρευνα έφερε στο φως ναυάγιο πλοίου, κοντά στο βυθισμένο λιμάνι του Θώνης – Ηρακλείου, που φέρει τα χαρακτηριστικά που παραθέτει στο έργο του ο ιστορικός.

Ο Ηρόδοτος τον 5ο αιώνα π.Χ και συγκεκριμένα το 450 π.Χ, είχε ταξιδέψει στην Αίγυπτο και στα γραπτά του έκανε λόγο για παράξενα ποταμόπλοια στο Νείλο, τα baris.

Η περίπλοκη περιγραφή της κατασκευής ενός «baris» παρατίθεται μάλιστα σε απόσπασμα 23 γραμμών, στο ιστορικό του έργο, αφού είχε παρακολουθήσει την κατασκευή ενός τέτοιου πλοίου.

Για αιώνες, μελετητές αντιμετώπιζαν κριτικά τις εν λόγω περιγραφές, επειδή δεν υπήρχαν άλλα αρχαιολογικά στοιχεία ή αποδείξεις ότι τέτοια πλοία υπήρξαν ποτέ.

Όλα αυτά, όμως, μέχρι σήμερα.

Δείτε το βίντεο:

Το καταπληκτικά συντηρημένο ναυάγιο στα νερά γύρω από το βυθισμένο λιμάνι του Θώνης-Ηρακλείου αποκάλυψε πόσο ακριβής ήταν ο ιστορικός.

«Μόλις εντοπίσαμε ναυάγιο συνειδητοποιήσαμε ότι ο Ηρόδοτος είχε δίκιο», δήλωσε ο Δρ Damian Robinson, διευθυντής του κέντρου ναυτικής αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, ο οποίος δημοσιεύει τα ευρήματα της ανασκαφής. «Ακριβώς αυτό που περιγράφει ο Ηρόδοτος ήταν αυτό που είδαμε, υπογραμμίζει.» Ο Ηρόδοτος βλέποντας τις κατασκευαστικές διαδικασίες του πλοίου παρατήρησε τους εργάτες «έκοψαν σανίδες δύο ράβδους (περίπου 100 εκατοστά) και τα στοίβαξαν σαν τούβλα«.

«Στις ισχυρές και μακρές επιφάνειες (ξύλινα κομμάτια) προσθέτουν δύο σανίδες. Όταν έχουν κατασκευάσει το πλοίο τους με αυτόν τον τρόπο, τεντώνουν τις δοκούς πάνω τους ... Κλείνουν τις ραφές από μέσα με τον πάπυρο. Υπάρχει ένα πηδάλιο, που διέρχεται από μια τρύπα στη τρόπιδα. Ο ιστός είναι από ακακία και τα πανιά του παπύρου ... » Ο Ρόμπινσον είπε ότι οι προηγούμενοι μελετητές «είχαν κάνει κάποια λάθη» προσπαθώντας να ερμηνεύσουν το κείμενο χωρίς αρχαιολογικά στοιχεία.

«Είναι ένα από αυτά τα αινιγματικά κομμάτια. Οι μελετητές είχαν μια θεωρητική αντίληψη των περιγραφών με βάσει τα μέχρι τότε ευρήματα», είπε. Εντούτοις, η αποκάλυψη του Πλοίου 17, όπως και ονομάστηκε, έχει αποκαλύψει ένα τεράστιο κύτος σε σχήμα ημισελήνου που περιλαμβάνει χοντρά σανίδες συναρμολογημένα – όπως αναφέρει ο Ηρόδοτος ο οποίος όμως περιγράφει ένα ελαφρώς μικρότερο σκάφος. Το πλοίο 17, με μήκος περί τα 28 μέτρα, είναι ένα από τα πιο παλιά αιγυπτιακά εμπορικά σκάφη που έχουν βρεθεί ποτέ.

Ο Ρόμπινσον πρόσθεσε: «Ο Ηρόδοτος περιγράφει τα σκάφη ως έχοντα μακρά εσωτερικά πλευρά. Κανείς δεν ήξερε πραγματικά τι σήμαινε ... Η δομή αυτή δεν έχει δει ποτέ αρχαιολογικά πριν.

Ανακαλύψαμε αυτή τη μορφή κατασκευής σε αυτό το συγκεκριμένο σκάφος και

είναι απολύτως αυτό που έλεγε ο Ηρόδοτος ». Περίπου το 70% του σκάφους είναι καλά διατηρημένο.

Οι σανίδες της ακακίας κατέστη δυνατό να διατηρηθούν με μεγάλες πλευρικές ράβδους μήκους περίπου 2 μ.

Έχουν στερεωθεί κατά τέτοιο τόπο που δημιουργούν γραμμές «εσωτερικών πλευρών» μέσα στο κύτος. Ο Ρόμπινσον δήλωσε: «Όπου οι σανίδες είναι ενωμένες μεταξύ τους για να σχηματίσουν το κύτος, συνήθως συνδέονται με αρμούς και πύρους που στερεώνουν μια σανίδα με την άλλη. Εδώ έχουμε μια εντελώς μοναδική μορφή κατασκευής, που δεν βλέπουμε πουθενά αλλού«.

Ο Alexander Belov, του οποίου η έρευνα για το ναυάγιο, 17 Ship 17 δημοσιεύεται αυτό το μήνα, επισημαίνει ότι τα χαρακτηριστικά του ευρήματος είναι τόσο κοντά στην περιγραφή του Ηροδότου και δείχνουν ακριβώς πως ο ιστορικός είχε επισκεφθεί το ναυπηγείο κατά την κατασκευή.

Η ανάλυση λέξη προς λέξη του κειμένου του καταδεικνύει ότι σχεδόν κάθε λεπτομέρεια αντιστοιχεί ακριβώς στα αποδεικτικά στοιχεία.

ΠΗΓΗ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΪΡΟΥ ekkairo.org / ΣΚΑΪ